

Архивски број: 08-505/10  
15.09.2026 година

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за спречување и заштита од дискриминација („Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 258/20), постапувајќи по Претставка бр. 08-505/1 од 28.05.2026 година, поднесена од //, со адреса на живеење // за сторена дискриминација врз основа на политичко уверување (претпоставено), здравствена состојба, јазична/етничка припадност и институционален реваншизам поради пријавување на насилство (булинг) во областа на образованието, науката и спортот против //, Комисијата за спречување и заштита од дискриминација (во натамошниот текст: Комисијата) го донесе следното

### МИСЛЕЊЕ

**НЕ СЕ УТВРДУВА ДИСКРИМИНАЦИЈА** врз основа на политичко уверување (претпоставено), здравствена состојба, јазична/етничка припадност и институционален реваншизам поради пријавување на насилство (булинг) во областа на образованието, науката и спортот сторена од страна на // кон //.

### Образложение

На 28.05.2026 година до Комисијата беше поднесена претставка од // за сторена дискриминација врз основа на политичко уверување (претпоставено), здравствена состојба, јазична/етничка припадност и институционален реваншизам поради пријавување на насилство (булинг) во областа на образованието, науката и спортот против //, заверена со бр. 08-505/1.

Во претставката подносителката наведува дека во име на нејзината ќерка на 15.05.2026 година поднела кандидатура за избор на Првенец на генерација на конкурсот спроведен од страна на Училиштето, за кој наведува дека е правно невалиден и целосно хаотичен без дефинирани рокови и критериуми, без наведен Правилник според кој се врши изборот, ниту бодовник, без Решение за формирана Комисија, без наведени рокови за објавување на прелиминарна ранг листа, рок за приговор и одговор како официјална објава на резултатите. Понатаму наведува дека на 22.05.2026 година усно и било соопштено од класната раководителка на нејзината ќерка дека кандидатурата на нејзината ќерка е одбиена, со како што наведува подносителката, „дискриминаторски“ образложенија.

Во врска со основот кој го наведува подносителката „институционален реваншизам поради пријавен булинг“, образложува дека во 2025 година официјално пријавила булинг кон нејзиното дете, но немало никакви реакции од страна на Училиштето, па согласно тоа сега при изборот за Првенец на генерација, избраната Комисија за избор на првенец на генерација и се одмаздува само затоа што се осмелила да пријави булинг. Наведува дека во врска со постапката за избор на првенец на генерација заради заштита на правата на нејзиното дете поднела официјален приговор до Училиштето, и дека соодветно за случајот ги известила и Државниот просветен инспекторат и Канцеларијата на УНИЦЕФ, како и останатите надлежни органи. Понатаму, наведува дека наместо да се постапи по нејзиниот приговор, директорот на Училиштето експресно ја закажал завршната манифестација за доделување на признанието Ученик на генерација на 03.06.2026 година и тој чин го дефинира како директно нанесување ненадоместлива морална и психичка штета и јавно понижување и деградирање на нејзиното

дете со одличен успех 5,00, примерно поведење, бројни награди, сертификати и воннаставен активизам и му го одзема законското право на жалба.

По однос на наведената основа „претпоставено политичко уверување“ наведува дека на нејзиното дете му се припишува политичка припадност кон одредена структура само затоа што како долгогодишен волонтер на УНИЦЕФ, во рамки на официјалните должности по повод долгогодишните организации за Денот на детето и останатите активности и ангажмани се наоѓа на заеднички фотографии со претставници на власта. Во врска со ова, понатаму, подносителката наведува дека раководството на Училиштето, водено од спротивни политички мотиви, тоа ангажирање на нејзиното дете го толкува како политичка активност со што директно ја вмешува, политички ја обојува, деградира и омаловажува не само нејзината ќерка туку и меѓународната организација УНИЦЕФ со што и се нарушува и угледот на државата како земја домаќин.

Понатаму, подносителката во образложението наведува дека нејзината ќерка е долгогодишен активист на УНИЦЕФ, Сојузот на средношколци на Македонија и други организации и во рамки на нејзините редовни меѓународни ангажмани има обврска да соработува, да учествува во проекти и да остварува официјални средби, да дава изјави и да комуницира со сите претставници на власта на локално, државно и меѓународно ниво без оглед на нивната политичка или етничка припадност.

Во врска со основата „здравствена состојба“, подносителката наведува дека од страна на класната раководителка на нејзината ќерка и било укажано дека на нејзиното дете му се одземени бодови поради направени оправдани изостаноци, за кои изостаноци наведува дека се целосно покриени со валидна медицинска документација поради лекување, како и оправданија за волонтерски активности од УНИЦЕФ и Сојузот на средношколци на Македонија.

По однос на основата „етничка и јазична дискриминација (сегрегација на смените)“, подносителката наведува дека Комисијата за избор на првенец на генерација е составена од стручни соработници за паралелките кои наставата ја изведуваат исклучиво на албански наставен јазик. Наведува дека со оглед на тоа што во македонската смена Училиштето нема назначено таков кадар, нејзиното дете со години е лишено од стручна поддршка на мајчин јазик, а сега за нејзиниот успех одлучува комисија за која постои јазична бариера што е спротивно со Законот за средно образование каде се гарантира правото на стручна поддршка на мајчин јазик. Наведува дека тие не поседуваат јазична компетентност ниту имаат увид во четиригодишниот образовен процес на македонските паралелки и за тоа смета дека претставува груба институционална и етничка дискриминација спротивна на членот 5 од Законот за средното образование. Наведува дека лица кои не се задолжени и назначени за македонската смена немаат правно овластување да евалуираат македонски ученици.

Во образложението на претставката наведува подносителката дека со оглед на тоа што класната раководителка на нејзината ќерка, педагогот и психологот биле директно инволвирани во претходниот процес по пријавата за булинг, тие свесно не реагирале и затоа целото тело (Комисијата за избор на ученик на генерација) се наоѓа во тежок судир на интереси и лична нетрпеливост и без стручен легитимитет. Понатаму, за класната раководителка на нејзината ќерка наведува дека нема соодветна правна квалификација да ја извршува функцијата класен раководител според Законот за средно образование и Законот за наставници, како и помошник директорката која исто така е со иста стручна квалификација, па затоа немаат право да членуваат и да носат одлуки во било какво стручно тело во Училиштето.

Во претставката, подносителката од Комисијата бара да донесе Итна привремена мерка со која ќе му наложи на Училиштето итно да ја одложи или стопира манифестацијата во делот

на промоција и доделување на признанието „Првенец на генерација“ се додека Комисијата и Државниот просветен инспекторат не донесат конечни одлуки по поднесените претставки и приговори, потоа бара итно да се спроведе инспекциски увид во работењето на Училиштето, да утврди дека Училиштето извршило повеќекратна дискриминација и реваншизам и да донесе итна препорака со која ќе му наложи на Училиштето да ја прекине дискриминаторската постапка, да го поништи нетранспарентниот конкурс и да изврши повторно објективно бодување.

Претставката, од страна на подносителката е дополнета на 19.06.2026 година и известува дека доставува круцијални материјални докази кои ја потврдуваат организираната институционална дискриминација и судир на интереси, односно наведува дека лицето ///// незаконски се има потпишано во две спротивставени улоги, еднаш како Претседател на Комисијата за избор на ученик на генерација, еднаш како Претседател на Училишниот одбор кој треба да го контролира изборот и наведува дека токму тоа јасно го потврдува нејзиниот навод за целосна партизација на училишните органи, заробеност на институцијата и свесното соучесништво со цел елиминација и прогон на нејзиното дете.

\*\*\*

Согласно одредбите од член 24 став (7) од Законот за спречување и заштита од дискриминација, Комисијата со Барање за произнесување бр. 08-505/2 од 12.06.2026 година се обрати до Училиштето, од каде е доставен Одговор, во Комисијата заверен со бр. 08-505/5 од 06.07.2026 година.

Во произнесувањето, од Училиштето наведуваат дека наводите изнесени во претставката не се вистинити и единствено се користат за фрлање на клевета, нарушување на угледот и дигнитетот на Училиштето и вработените во Училиштето, од лични причини на подносителката. Од Училиштето нотираат дека во содржината на претставката се видливи навредите и говорот на омраза, но со оглед дека тоа семејство имало сличен проблем и со Училиштето во кое учела нивната постара ќерка, тие како институција биле крајно претпазливи во целокупниот образовен процес. По однос на наводите од претставката со кои Училиштето се обвинува за повреда на критериумите за избор на ученик на генерација, Училиштето ги запазило сите законски процедури, а во прилог кон Произнесувањето доставуваат и Записник за извршен вонреден инспекциски надзор од страна на Државниот просветен инспекторат.

Во врска со наводите за реваншизам поради пријавен булинг, од Училиштето известуваат дека кај нема поднесено официјална пријава за булинг, а во врска со изнесените наводи кои се однесуваат на основата „претпоставено политичко уверување“ и дека детето на подносителката само затоа што како долгогодишен волонтер на УНИЦЕФ, во рамки на официјалните должности по повод долгогодишните организации за Денот на детето и останатите активности и ангажмани се наоѓа на заеднички фотографии со претставници на власта, од Училиштето известуваат дека Училиштето нема пристап до личните фотографии на ученичката, бидејќи Училиштето не е информирано за такви ангажмани на ученичката и за волонтерството во УНИЦЕФ, и воедно ја поздравуваат нејзината вонучилишна активност.

Понатаму, наведуваат дека Педагошката служба во Училиштето работи на три наставни јазици и дека не постои никаква јазична дискриминација, дека Училиштето е пример за негување на мултикултурализам бидејќи сите ученици учат заедно, а на таков начин функционираат и вработените.

Во врска со наводите за квалификацииите на вработените во Училиштето, Училиштето одговорно застанува зад тврдењето дека таквите наводи се неосновани и лажни со цел рушење

на дигнитетот. Во контекст на наведеното, Забелешката од Одлуката со бр. ///// година на Советот на наставниците при Училиштето, со која се одбива приговорот на подносителката како неоснован, гласи: „Наставничкиот совет констатира дека во комуникацијата и во доставените поднесоци се употребени навредливи, омаловажувачки изрази и изрази со елементи на говор на омраза кон вработените во училиштето, со што го нарушуваат нивното достоинство, професионален интегритет и атмосферата на меѓусебно почитување во установата. Наставничкиот совет го осудува ваквиот начин на комуникација и бара почитување на етичките норми во понатамошната комуникација.“

И по приговорите поднесени до Училишниот одбор и до директорот на Училиштето донесени се одлуки со кои тие се одбиваат како неосновани. Училишниот одбор во вториот член од Одлуката навел дека го разгледал и анализира изборот на кандидати за ученик на генерацијата и оценил дека изборот е направен според правилникот, и избраните кандидати ги поминале сите филтри кои се предвидени во Правилникот. Исто така наведено е дека оцениле дека кон /////, ќерка на подносителката не е направено прекршување, ниту запоставување од Комисијата за избор на ученик на генерацијата.

На крај, наведуваат дека како образована институција со жалење констатираат дека се уште има поединци кои шират лажни обвиненија со цел лошо претставување на една успешна институција, ширење на говор на омраза и партиски обвинувања.

Видно од приложениот Записник за извршен вонреден инспекциски надзор на Државниот просветен инспекторат, Инспекторатот извршил анализа на правните прописи на кои се повикува подносителката и на претставката и на Иницијативата за вонреден инспекциски надзор и констатирано е дека дел од наводите на подносителката се засноваат на погрешно толкување на одредбите од член 5, член 9, член 32, член 41, како и на непостоечки член 107-а од актуелниот Закон за средно образование. Тие одредби уредуваат различни правни односи и не воспоставуваат правна основа за наводите од претставката, па поради тоа не е утврдена правна релевантност која би претставувала основ за констатирање на повреда на законските прописи. Од страна на Инспекторатот направен е увид и анализа на Статутот на Училиштето со бр. ///// година и во Правилникот за критериуми за избор на ученици на генерацијата на ///// со бр. ///// година во кој е регулирана наградата „Ученик на генерацијата“, која се доделува врз основа на претходно утврдени критериуми од Комисијата за оценување и рангирање составена од 9 лица, која се формира од страна на Управата на Училиштето без разлика на национална, полова или верска припадност. Понатаму, се констатира дека Училиштето во месец мај согласно член 2 од претходно наведениот Правилник објавило конкурс со бр. ///// година во кој се наведени критериумите за избор согласно членот 3, членот 4 и членот 5 од наведениот Правилник. На 18.05.2026 година, в.д. директорот на Училиштето согласно членот 1 од Правилникот донел Одлука за формирање на Комисија за оценување на избор на ученик на генерацијата за учебна 2022 – 2026 година составена од 9 члена, заверена со бр. ///// година. Комисијата одржала состанок за што е составен Записник заверен со бр. ///// година, во кој е утврдено дека од паралелките на македонски наставен јазик конкурирале 5 ученици, од паралелките на албански јазик конкурирале 6 ученици и од паралелките на турски наставен јазик конкурирале 7 ученици, кој записник во прилог ја има и бодовната листа. Прворангираниот ученик за паралелките на македонски наставен јазик е со освоени 98 поени, потоа е /////, ќерка на подносителката со освоени 66 поени, потоа следат ученици со освоени 31 поен, 16 поени и 10 освоени поени. Комисијата согласно членот 8 од Правилникот му предложила на Наставничкиот совет да донесе одлука за избор според освоениите поени.

30/16, 127/16, 67/17 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19, 229/20, 269/23, 78/25, 132/25 и 250/25) гласи:

„За развивање на различните интереси на учениците, средното училиште организира воннаставни активности и слободни изборни предмети/содржини програмирани од училиштето, согласно со упатство за воннаставни активности и слободни изборни предмети/содржини програмирани од училиштето во средното образование, кое на предлог на Бирото и Центарот, го утврдува министерот.

**Воннаставните активности кои ги реализира средното училиште се определуваат со годишната програма за работа.**

Наставникот може да реализира најмногу до шест наставни часа во неделата слободни изборни предмети/содржини програмирани од училиштето.

Учениците во воннаставните активности се вклучуваат доброволно.

Воннаставните активности се организираат на начин да бидат пристапни и достапни и за учениците со попреченост.

Учениците воннаставните активности, односно слободни изборни предмети/содржините програмирани од училиштето ги реализираат во текот на наставната година.“

**Членот 3 од Статутот на /,/, гласи:**

„Работата на училиштето во текот на учебната година се уредува со Годишната програма.

Годишната програма за работа на училиштето на предлог на наставничкиот совет, училишниот одбор ја доставува до Советот на општина /,/, најдоцна до 31 август од тековната учебна година.“

**Членот 1 од Правилникот за критериумите и постапката за избор на ученик на генерацијата бр. /,/, година, гласи:**

„Наградата „Ученик на генерација“ на ученикот се доделува врз основа на претходно утврдени критериуми од Комисијата за оценување и рангирање на 9 лица формирана од Управата на Училиштето, без разлика на национална, полова или верска припадност.

**Комисијата ја сочинуваат: претседателот на Училишен Одбор, директорот, заменици и директори, педагог, психолог и тројца класни раководители од четврта година од трите националности.**

Наградата се доделува на ученикот кој завршува училиште и кој во својата генерација се издвоил по учење, воннаставни активности и добро однесување.“

**Членот 8 од Правилникот гласи:**

„Комисијата за оценување и рангирање ја разгледува целокупната документација на пријавените кандидати, ги применува критериумите од овој правилник, изготвува бодовна листа, утврдува предлог на ученик за прв ученик на генерација и предлогот со бодовната листа го доставува до Наставничкиот совет.“

**Членот 9 од Правилникот гласи:**

„Одлуката за прогласување на ученик за првенец на генерација ја донесува Наставничкиот совет.

За првенец на генерација може да биде прогласен ученик кој што: нема изречена педагошка мерка во текот на школувањето, континуирано има примерно поведење, покажува примерен однос во училиштето и надвор од него, има континуиран одличен успех по сите наставни предмети, постигнува успеси на натпревар и во име на училиштето, активно учествува во слободните ученички активности, покажува активност во работата на учениците

Инспекторатот направил увид и во Записникот од одржаниот наставнички совет, заверен со бр. ///// година, во кој под точка два од дневниот ред, евидентирано е дека в.д. директорот на Училиштето на присутните им предложил да ги изберат кандидатите кои конкурирале на Конкурсот за ученик на генерација согласно Правилникот за критериуми за избор на ученици на генерацијата, по претходно разгледување од страна на Комисијата. Па така, членовите на наставничкиот совет согласно одредбите од член 9 и член 10 од наведениот Правилник се согласиле со предлогот за избор на ученици на генерацијата, по што в.д. директорот донел Одлука со бр. ///// година за избор на ученик на генерацијата за учебната 2022 – 2026 година. Во Записникот е констатирана и состојба од извршен увид во документацијата поврзана со приговорот од подносителката, ополномоштена за истото од страна на нејзината ќерка, доставен до директорот на Училиштето, Училишниот одбор и до Наставничкиот совет. В.д. директорот на Училиштето до подносителката доставува Одговор со бр. ///// година, во кој приговорот се одбива како неоснован. Исто така, приговорот како неоснован е одбиен и од страна на Училишниот одбор со акт бр. ///// година, во кој е констатирано дека кон ученичката ///// не е направено прекршување и запоставување од страна на Комисијата за избор на Ученик на генерација. Во Записникот на Инспекторатот е констатирано дека согласно изјава на в.д. директорот на Училиштето по однос на приговорот, Наставничкиот совет ќе постапува на состанокот закажан за 16.06.2026 година.

Понатаму, при вонредниот инспекциски надзор на Инспекторатот во врска со наводите од претставката на подносителката кои се однесуваат на тоа дека во Училиштето нема секции, констатира дека од страна на Училиштето со Годишната програма за работа на Училиштето со бр. ///// година, е предвидена воннаставна воспитно – образовна дејност, со реализација преку неколку подрачја и тоа: тимови за слободни активности, смотри и натпревари, заштита и унапредување на здравјето на учениците и култура на живеење и општествено културна дејност, што е во согласност со членот 48 – б став (1) и став (2) од Законот за средното образование. Според изјавите на в.д. директорот и присутните од Училиштето, реализирањето на активностите е со ученици од мешан етнички состав.

Од страна на Инспекторатот при вршењето на вонредниот инспекциски надзор е извршен увид и во соодветната документација поврзана со наводите од претставката на подносителката кои се однесуваат на составот на Комисијата за избор на ученик на генерација, односно дека во истата се именувани за членови класниот раководител на ///// и помошник директорката на Училиштето. Констатирано дека нивното именување е регулирано согласно член 1 од Правилникот за критериуми за избор на ученици на генерација на Училиштето.

Крајната констатација на Инспекторатот е дека при вршењето на вонредниот инспекциски надзор во Училиштето по наводите од претставката на подносителката не се констатирани неправилности, и дека Училиштето во целиот процес за избор на ученик на генерација постапувало согласно прописите утврдени со актуелниот Закон за средно образование, напред наведениот Правилник за критериуми за избор на ученици на генерацијата и Статутот на Училиштето бр. ///// година.

\*\*\*

Членот 48 – б од Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/95, 16/96, 24/96, 34/96, 35/97, 82/99, 41/01, 29/02, 40/03, 42/03, 78/03, 67/04, 51/05, 55/05, 113/05, 03/06, 35/06, 71/06, 30/07, 49/07, 81/08, 92/08, 98/08, 142/08, 88/09, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 42/11, 51/11, 06/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15,

*организации, има освоени награди, дипломи или други признанија на ликовни, литературни или друг вид конкурси во име на училиштето.“*

Во втората глава во Правилникот, со наслов „Критериуми за избор“ детално се уредени критериумите, начинот на бодувањето и имплементацијата на критериумите при постапувањето на Комисијата. Во оваа глава од Правилникот се член 3, член 4, член 5 и член 6.

Во членот 3 од напред наведениот Правилник се утврдува дека на кандидатите за ученици на генерација им се доделуваат бодови врз основа на успех на натпревари (општински, регионални, републички и меѓународни натпревари) од различни предмети во организација на Здруженија и организации лиценцирани од Министерството за образование и наука. Понатаму во членот 4 е уредено дека одредбите од членот 3 од Правилникот ќе важат и за учениците кои постигнале успех на литературни натпревари, првенства, изложби, фестивали и слични манифестации од областа на физичкото, музичкото и ликовното образование како претставници на Училиштето. Во членот 5 од Правилникот се уредува дека предмет на оценување ќе биде и успехот во наставата, раководење со класната заедница, учеството во работата и раководењето на Советот на ученичката заедница на ниво на училиште, вкупниот број на оправдани и неоправдани изостаноци, а уреден е и начинот на оценување на наведените критериуми, додека пак со членот 6 се уредува оценувањето/бодувањето за постигнат резултат во парови или тимска работа.

\*\*\*

Во смисла на претходно наведените законски одредби, ценејќи ги наводите на подносителката на претставката, приложените докази и произнесувањето од Училиштето со прилогот кон истото, секој посебно и во корелација еден со друг, Комисијата одлучи како во диспозитивот на Мислењето.

Имено, видно од приложеното неспорно е дека Училиштето постапило согласно членот 3 од Статутот на Училиштето и донесена е Годишна програма на работа на Училиштето, во која е имплементирана и уредена обврската која произлегува од одредбите од член 48-б од Законот за средното образование.

Во смисла на одредбата од членот 1 став (2) од Правилникот за критериумите и постапката за избор на ученик на генерацијата, со кој се уредува составот на Комисијата за оценување и рангирање, неспорен е изборот за член на истата на класниот раководител на ќерката на подносителката и на помошник директорката на Училиштето, утврден со членот 2 од Одлуката за формирање на Комисија со бр. // /// година, во која Одлука со членот 3 се уредува обврската на Комисијата. Па оттука, Комисијата констатира дека не се точни наводите на подносителката дека конкурсот за избор на ученик за првенец на генерација е спроведен без Комисија формирана со Решение. Исто така, Комисијата не најде за оправданост и издржаност на наводите на подносителката во врска со „етничка и јазична дискриминација, со оглед на фактот дека во ставот (2) од членот 1 од Правилникот, стои дека челновите на Комисијата се од трите националности, со оглед на фактот дека образовно – воспитниот процес во училиштето се одвива на три наставни јазици (македонски, турски и албански).

Понатаму, во однос на наводите на подносителката дека при изборот за ученик на генерација кон нејзината ќерка е постапувано со реваншизам поради тоа што во 2025 година официјално пријавила булинг кон нејзината ќерка, Комисијата видно од произнесувањето на Училиштето во кое се наведува дека во евиденцијата на Училиштето нема евидентирана официјална пријава за булинг, а таква од страна на подносителката не е приложена, не најде елементи на реваншизам.

Во одредбата од членот 9 став (2) од Правилникот се уредува дека за првенец на генерација може да биде прогласен ученик кој што постигнува успеси на натпревари во име на училиштето и активен е во работата на ученичките организации, освојува награди, дипломи и други признанија на повеќе видови конкурси, исто така во име на училиштето. Па оттука, Училиштето како што и наведува во своето произнесување, односно Комисијата за оценување и рангирање нема обврска да ги земе во предвид при бодувањето, успехите и активностите на своите ученици, кои ги постигнуваат надвор од училиштето и во сопствено име.

Видно од Листата со бодови за избор на ученик на генерација според критериумите во Правилникот, видно е дека секој од учениците е соодветно бодуван, и не е видно предничење на одреден ученик.

\*\*\*

Согласно се горе наведено, Комисијата утврди дека од страна на ///// не е сторена дискриминација кон ///// врз основа на политичко уверување (претпоставено), здравствена состојба, јазична/етничка припадност и институционален реваншизам поради пријавување на насилство (булинг) во областа на образованието, науката и спортот, од која причина се одлучи како во диспозитивот на ова Мислење.

Скопје, 26.08.2026 година

Комисија за спречување и заштита од  
дискриминација  
Претседател  
Душан Томшиќ

Доставено до:

- Подносителот;
- /////;
- Архива на Комисија;